

GOVERNANCE ACHTER GESLOTEN DEUREN – hoeveel rechtszekerheid is er?

1. Met betrekking tot raden van bestuur

De statuten bepalen de werking van uw raad van bestuur

Volgens de wet zijn het de de statuten die de oproeping en het verloop van de raad van bestuur bepalen.

U dient dus in de eerste plaats uw statuten te raadplegen.

Wat doet u bij afwezigheid van statutaire bepalingen?

Artikel 2:41 WVV bepaalt dat : *"Bij gebrek aan andersluidende statutaire bepalingen, zijn de gewone regels van de beraadslagende vergaderingen toepasselijk op de colleges en vergaderingen waarin dit wetboek voorziet, tenzij het wetboek anders bepaalt."*¹

Op basis hiervan is derhalve vereist:

- een regelmatige oproeping
- een geldige dagorde (agenda)
- de aanwezigheid van ten minste de helft van de bestuurders
- een stemming van een meerderheid van de aanwezige bestuurders

¹ Zie de voorbereidende werkzaamheden: "Dit artikel is overgenomen uit artikel 63 W.Venn. De gewone regels van beraadslagende vergaderingen impliceren onder meer dat de besluiten van deze vergaderingen worden genomen met gewone meerderheid van de aanwezige en vertegenwoordigde leden van deze vergadering, met uitsluiting van de afwezigen, van de nietige stemmen en van de onthoudingen (F. Hellemans, "De algemene vergadering", nr. 552 en J. Van Ryn, "Principes de droit commercial", I, nr. 706, en de talrijke verwijzingen aldaar; adde: "Le calcul des majorités dans les assemblées délibérantes: le problème des abstentions", Courrier hebdomadaire du CRISP 1968/36 (r. 424, blz. 2-23). In geval van twijfel over de inhoud van de gewone regels van beraadslagende vergaderingen kan inspiratie worden gezocht in het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers."

Kan de raad van bestuur volledig schriftelijk worden gehouden, zonder fysieke bijeenkomst?

De besluiten van de raad van bestuur kunnen bij eenparig schriftelijk besluit van alle bestuurders worden genomen, met uitzondering van de besluiten waarvoor de statuten deze mogelijkheid uitsluiten (artikelen 5:75 al.2 en 7:95 al.2 WVV).

De raad van bestuur kan dus beslissingen enkel bij geschrift nemen, zonder fysieke bijeenkomst, tenzij de statuten dit uitsluiten.

Bovendien moeten deze beslissingen unaniem worden gehouden. Het PV, dat uitdrukkelijk de schriftelijke procedure zal vermelden, moet dus door alle bestuurders worden ondertekend voor goedkeuring.

Kan er worden deelgenomen aan de raad van bestuur op afstand?

De artikelen 5:75 en 7:95 WVV leggen het principe van de collegialiteit binnen de raad van bestuur vast.

Collegialiteit veronderstelt een gezamenlijke beraadslaging van de bestuurders.

De wet legt bijgevolg niet op dat alle bestuurders daadwerkelijk op dezelfde plaats moeten bijeenkomen. Niettemin moet er een simultane interactie tussen alle deelnemers mogelijk zijn, bijvoorbeeld via video- of teleconferentie.

Dit wordt tevens gestimuleerd door de Belgische corporate governance code in het principe 3.9 dat bepaalt: *"De raad komt vaak genoeg bijeen opdat hij zijn opdrachten doeltreffend kan vervullen. De vennootschap organiseert -indien nodig en gepast- raadsvergaderingen **waarbij gebruik wordt gemaakt van video, telefoon en internetgebaseerde communicatiemiddelen**. Het aantal bijeenkomsten van de raad en van zijn comités, alsook de individuele aanwezigheidsgraad van de bestuurders op deze bijeenkomsten, wordt bekendgemaakt in de CG-Verklaring."*

De artikelen 5:75 en 7:95 WVV zeggen verder niets over een deelname aan de besluitvorming op afstand en de voorbereidende werkzaamheden zeggen enkel omtrent de artikelen 7:93 tot 7:95 enkel het volgende: *"Deze artikelen zijn quasi-ongewijzigde overnames van respectievelijk de bestaande artikelen 522, 526 en 521 W.Venn. Wel werd, in het tweede lid van artikel 7:95, de procedure voor schriftelijke beraadslaging sterk versoepeld. Dit beantwoordt aan een nood in de praktijk; de unanimiteitsvereiste staat voldoende garant tegen misbruik."*

2. Met betrekking tot algemene vergaderingen

Moet uw algemene vergadering doorgaan en wat riskeert u?

Art. 3:1. § 1. WVV bepaalt dat de jaarrekening binnen zes maanden na de afsluitingsdatum van het boekjaar ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de vennoten verenigd in vergadering of de algemene vergadering. Indien de jaarrekening niet binnen deze termijn aan de vennoten verenigd in vergadering of de algemene vergadering is voorgelegd, wordt de door derden geleden schade, behoudens tegenbewijs, geacht voort te vloeien uit dit verzuim.

Een algemene vergadering dient dus binnen de 6 maanden na de afsluiting van het boekjaar te worden gehouden zodat de jaarrekening kan worden goedgekeurd en neergelegd.

Het niet tijdig neerleggen van de jaarrekening kan op verschillende wijzen worden gesanctioneerd:

- Het bestaan van eenvoudig vermoeden van causaal verband tussen de door een derde geleden schade en fout van de bestuurders (artikel 3:1§1, al. 3 en 3:10, al.3 WVV), met een solidaire aansprakelijkheid tot gevolg (artikel 2:56, al. 3 WVV)
- De mogelijkheid van een gerechtelijke ontbinding op gelijk wiens verzoek. Er bestaat evenwel een mogelijkheid tot regularisatie.
- Schraping van ambtswege uit de Kruispuntbank van Ondernemingen
- De betaling van een bijdrage zoals voorzien in artikel 3:13 WVV

Bovendien voorziet het WVV in strafsancties. Artikel 3:43§1, 1° WVV bepaalt dat :

§ 1. Worden gestraft met geldboete van vijftig euro tot tienduizend euro:

1° de leden van het bestuursorgaan die de artikelen 3:1, § 1, tweede lid, 3:10 en 3:12 overtreden;

2° de leden van het bestuursorgaan, directeurs of lasthebbers van vennootschappen die wetens één van de bepalingen van de besluiten genomen ter uitvoering van de artikelen 3:1, § 1, eerste lid, 3:37 en 3:38 overtreden;

3° de leden van het bestuursorgaan, directeurs en lasthebbers van vennootschappen die wetens de artikelen 3:21 tot 3:32 en 3:36 en de in uitvoering daarvan genomen besluiten overtreden.

In de gevallen bedoeld in het eerste lid, 2° en 3°, worden zij gestraft met gevangenisstraf van één maand tot een jaar en met geldboete van vijftig tot tienduizend euro of met een van die straffen alleen, als zij met bedrieglijk opzet hebben gehandeld.

De leden van het bestuursorgaan, directeurs of lasthebbers van vennootschappen worden wegens de overtreding van artikel 3:1, § 1, eerste lid, alleen dan met de in het eerste lid gestelde straffen gestraft, wanneer de vennootschap is failliet verklaard.

§ 2. De vennootschappen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe hun leden van het bestuursorgaan, directeurs of lasthebbers krachtens paragraaf 1 zijn veroordeeld.

Kan de algemene vergadering volledig schriftelijk worden gehouden, zonder fysieke bijeenkomst?

In de BV

Volgens Art. 5:85. WVV kunnen de aandeelhouders eenparig en schriftelijk alle besluiten nemen die tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoren, met uitzondering van diegene die bij authentieke akte moeten worden verleden. In dat geval dienen de formaliteiten van bijeenroeping niet te worden nageleefd. De leden van het bestuursorgaan, de commissaris en de houders van converteerbare obligaties, inschrijvingsrechten of met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten mogen op hun verzoek van die besluiten kennis nemen.

De aandeelhouders van de BV kunnen derhalve schriftelijke beslissingen nemen, zelfs indien dit niet door de statuten is voorzien, in zoverre deze unaniem worden genomen en geen betrekking hebben op onder meer:

- Een statutenwijziging ingevolge een verplaatsing van de zetel buiten het gewest aangeduid in de oprichtingsakte, een bijkomende inbreng zonder uitgifte van nieuwe aandelen, de uitgifte van nieuwe aandelen, afstand van voorkeurrecht, een uittreding of een uitsluiting
- Een ontbinding van de vennootschap.

In al deze gevallen dient er immers een authentieke akte te worden opgesteld.

Met unaniem wordt bedoeld de instemming van alle aandeelhouders.

In de NV

Volgens art. 7:133. WVV kunnen de aandeelhouders **eenparig en schriftelijk** alle besluiten nemen die tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoren, met uitzondering van diegene die bij authentieke akte moeten worden verleden. In dat geval dienen de formaliteiten van bijeenroeping niet te worden vervuld. De leden van het bestuursorgaan, de commissaris en de houders van converteerbare obligaties, inschrijvingsrechten of certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, mogen op hun verzoek van die besluiten kennis nemen.

De aandeelhouders van de BV kunnen derhalve schriftelijke beslissingen nemen, zelfs indien dit niet door de statuten is voorzien, in zoverre deze unaniem worden genomen en geen betrekking hebben op onder meer:

- Een statutenwijziging ingevolge een verplaatsing van de zetel buiten het gewest aangeduid in de oprichtingsakte, een bijkomende inbreng zonder uitgifte van nieuwe aandelen, de uitgifte van nieuwe aandelen, afstand van voorkeurrecht, een uittreding of een uitsluiting
- Een ontbinding van de vennootschap.

In al deze gevallen dient er immers een authentieke akte te worden opgesteld.

Met unaniem wordt bedoeld de instemming van alle aandeelhouders.

Kan men ook deelnemen op afstand aan een fysiek georganiseerde algemene vergadering?

In de BV

Art. 5:89. WVV bepaalt dat een algemene vergadering op afstand kan worden gehouden op een interactieve wijze en mits het 'in real time' stemmen aan de hand van een elektronisch communicatiemiddel dat de vennootschap ter beschikking stelt.

§ 1. De **statuten** kunnen de houders van aandelen, van converteerbare obligaties, van inschrijvingsrechten en van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten de mogelijkheid bieden om op afstand deel te nemen aan de algemene vergadering door middel van een door de vennootschap ter beschikking gesteld **elektronisch communicatiemiddel**. Wat de naleving van de voorwaarden inzake aanwezigheid en meerderheid betreft, worden de effectenhouders die op die manier aan de algemene vergadering deelnemen, geacht aanwezig te zijn op de plaats waar de algemene vergadering wordt gehouden. Voor de toepassing van het eerste lid moet de vennootschap de hoedanigheid en de identiteit van de in het eerste lid bedoelde effectenhouder kunnen controleren aan de hand van het gebruikte elektronische communicatiemiddel, op de bij of krachtens de statuten bepaalde wijze. Aan het gebruik van het elektronische communicatiemiddel kunnen bij of krachtens de statuten bijkomende voorwaarden worden gesteld, met als enige doelstelling de veiligheid van het elektronische communicatiemiddel te waarborgen. Voor de toepassing van het eerste lid moet het elektronische communicatiemiddel de in het eerste lid bedoelde effectenhouders, onverminderd enige bij of krachtens de wet opgelegde beperking, ten minste in staat stellen om rechtstreeks, gelijktijdig en ononderbroken kennis te nemen van de besprekingen tijdens de vergadering en, wat de aandeelhouders betreft, om hun stemrecht uit te oefenen met betrekking tot alle punten waarover de vergadering zich dient uit te spreken. De statuten kunnen bepalen dat het elektronische communicatiemiddel de in het eerste lid bedoelde effectenhouders bovendien in staat moet stellen om deel te nemen aan de beraadslagingen en vragen te stellen. De oproeping tot de algemene vergadering omvat een heldere en nauwkeurige beschrijving van de statutaire of krachtens de statuten vastgestelde procedures met betrekking tot de deelname op afstand. Bij of krachtens de statuten wordt bepaald hoe wordt vastgesteld dat een in het eerste lid bedoelde effectenhouder via het elektronische communicatiemiddel aan de algemene vergadering deelneemt en bijgevolg als aanwezig kan worden beschouwd. De notulen van de algemene vergadering vermelden de eventuele technische problemen en incidenten die de deelname langs elektronische weg aan de algemene vergadering of aan de stemming hebben belet of verstoord. De leden van het bureau van de algemene vergadering, het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, de commissaris kunnen niet langs elektronische weg aan de algemene vergadering deelnemen.

§ 2. Artikel 5:88 is van toepassing wanneer de vennootschap toestaat dat op afstand aan de algemene vergadering wordt deelgenomen.²

² Dit artikel stelt : "De statuten bepalen welke formaliteiten moeten worden vervuld om tot de algemene vergadering te worden toegelaten. Houders van aandelen, converteerbare obligaties, inschrijvingsrechten en met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten die de formaliteiten om tot een algemene vergadering te worden toegelaten hebben vervuld, worden ook toegelaten tot elke volgende algemene vergadering met dezelfde agendapunten, tenzij de vennootschap op de hoogte wordt gesteld van een overdracht van de betrokken effecten."

§ 3. De Koning kan de aard en de toepassingsvoorwaarden van de in paragraaf 1 bedoelde elektronische communicatiemiddelen verduidelijken.³

§ 4. Onverminderd artikel 5:95 ⁴kunnen de statuten iedere aandeelhouder toestaan langs elektronische weg op afstand te stemmen vóór de algemene vergadering, volgens de statutair bepaalde modaliteiten. Als de vennootschap stemmen op afstand langs elektronische weg toestaat, moet zij in staat zijn de hoedanigheid en de identiteit van de aandeelhouder te controleren, op de bij of krachtens de statuten bepaalde wijze.

De wet vereist dus uitdrukkelijk dat de statuten zouden voorzien in de mogelijkheid tot deelname op afstand, m.a.w. is een statutenwijziging en dus de voorafgaande instemming van een gekwalificeerde meerderheid van de aandeelhouders nodig om dergelijk procedé in te voeren.

In de NV

Art. 7:137. WVV bepaalt dat een algemene vergadering op afstand kan worden gehouden op een interactieve wijze en mits het 'in real time' stemmen aan de hand van een elektronisch communicatiemiddel dat de vennootschap ter beschikking stelt.

§ 1. **De statuten** kunnen de houders van aandelen, converteerbare obligaties, inschrijvingsrechten of met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten de mogelijkheid bieden om **op afstand deel te nemen aan de algemene vergadering** door middel van een door de vennootschap ter beschikking gesteld **elektronisch communicatiemiddel**. Wat de naleving van de voorwaarden inzake aanwezigheid en meerderheid betreft, worden de aandeelhouders die op die manier aan de algemene vergadering deelnemen, geacht aanwezig te zijn op de plaats waar de algemene vergadering wordt gehouden. Voor de toepassing van het eerste lid moet de vennootschap de hoedanigheid en de identiteit van de aandeelhouder kunnen controleren aan de hand van het gebruikte elektronische communicatiemiddel, op de bij of krachtens de statuten bepaalde wijze. Aan het gebruik van het elektronische communicatiemiddel kunnen bij of krachtens de statuten bijkomende voorwaarden worden gesteld, met als enige doelstelling de veiligheid van het elektronische communicatiemiddel te waarborgen. de toepassing van het eerste lid moet het elektronische communicatiemiddel de in het eerste lid bedoelde effectenhouders, onverminderd enige bij of krachtens de wet opgelegde beperking, ten minste in staat stellen om rechtstreeks, gelijktijdig en ononderbroken kennis te nemen van de besprekingen tijdens de vergadering en, wat de aandeelhouders betreft, om het stemrecht uit te oefenen met betrekking tot alle punten waarover de vergadering zich dient uit te spreken. De statuten kunnen bepalen dat het elektronische communicatiemiddel de in het eerste lid bedoelde effectenhouders bovendien in staat moet stellen om deel te nemen aan de beraadslagingen en om het recht uit te oefenen om vragen te stellen. Onverminderd artikel 7:129, § 2, 4°, c), omvat de oproeping tot de algemene vergadering een heldere en nauwkeurige beschrijving van de statutaire of krachtens de statuten vastgestelde procedures met betrekking tot de deelname op afstand aan de algemene vergadering. In voorkomend geval kunnen die procedures voor eenieder toegankelijk worden gemaakt op de vennootschapswebsite. Bij of krachtens de statuten wordt bepaald hoe wordt vastgesteld dat een in het eerste lid bedoelde effectenhouder via het elektronische communicatiemiddel aan de algemene vergadering deelneemt en bijgevolg als aanwezig kan worden beschouwd. De notulen van de algemene vergadering vermelden de eventuele technische problemen en incidenten die de deelname langs elektronische weg aan de algemene vergadering of aan de stemming hebben belet of verstoord. De leden

³ Tot op heden werd dergelijk Koninklijk Besluit nog niet genomen.

⁴ Dit betreft het geval van pre-voting

van het bureau van de algemene vergadering, de bestuurders en de commissaris kunnen de algemene vergadering niet bijwonen langs elektronische weg.

§ 2. Artikel 7:134 is van toepassing wanneer de vennootschap toestaat dat op afstand aan de algemene vergadering wordt deelgenomen.⁵

§ 3. De Koning kan de aard en de toepassingsvoorwaarden van de in paragraaf 1 bedoelde elektronische communicatiemiddelen verduidelijken.

Ook voor de NV vereist de wet derhalve uitdrukkelijk dat de statuten zouden voorzien in de mogelijkheid tot deelname op afstand, m.a.w. is een statutenwijziging en dus de voorafgaande instemming van een gekwalificeerde meerderheid van de aan deelhouders nodig om dergelijk procedé in te voeren.

⁵ Dit artikel bepaalt dat :

§ 1. De statuten bepalen de formaliteiten die de aandeelhouders moeten vervullen om tot de algemene vergadering te worden toegelaten.

§ 2. Het recht om deel te nemen aan een algemene vergadering van een genoteerde vennootschap en om er het stemrecht uit te oefenen wordt slechts verleend op grond van de boekhoudkundige registratie van de aandelen op naam van de aandeelhouder, op de veertiende dag vóór de algemene vergadering, om vierentwintig uur (Belgisch uur), hetzij door hun inschrijving in het register van de aandelen op naam van de vennootschap, hetzij door hun inschrijving op de rekeningen van een erkende rekeninghouder of van een vereffeningsinstelling, ongeacht het aantal aandelen dat de aandeelhouder bezit op de dag van de algemene vergadering.

De dag en het uur bedoeld in het eerste lid vormen de registratiedatum.

De aandeelhouder meldt, uiterlijk op de zesde dag vóór de datum van de vergadering, aan de vennootschap, of aan de daartoe door haar aangestelde persoon, dat hij deel wil nemen aan de algemene vergadering via het e-mailadres van de vennootschap of het in de oproeping tot de algemene vergadering vermelde specifieke e-mailadres, in voorkomend geval door middel van de volmacht bedoeld in artikel 7:143.

De erkende rekeninghouder of de vereffeningsinstelling bezorgt de aandeelhouder een attest waaruit blijkt met hoeveel gedematerialiseerde aandelen die op zijn naam op zijn rekeningen zijn ingeschreven op de registratiedatum, de aandeelhouder heeft aangegeven te willen deelnemen aan de algemene vergadering.

In een door het bestuursorgaan aangewezen register wordt voor elke aandeelhouder die zijn wens om deel te nemen aan de algemene vergadering kenbaar heeft gemaakt, zijn naam en adres of zetel opgenomen, het aantal aandelen dat hij bezat op de registratiedatum en waarmee hij heeft aangegeven te willen deelnemen aan de algemene vergadering, alsook de beschrijving van de stukken die aantonen dat hij op de registratiedatum in het bezit was van die aandelen.

Kan een algemene vergadering volledig achter gesloten deuren plaatsvinden (de zogenaamde “digitale” algemene vergadering)?

Wat zegt de wet?

De digitale vergadering gaat nog een stap verder dan de vergadering op afstand. Hier gaat er helemaal geen fysieke aanwezigheid zijn, behalve in de mate dat dit noodzakelijk is voor het voorzitten van de vergadering, de rapportering, het tellen van de stemmen en de notulering.

De vergadering zal dan doorgaan achter ‘huis clos’, achter gesloten deuren.

In huidig stadium van de wetgeving is dit niet voorzien: integendeel blijkt uit de bewoordingen van de wet dat deelname op afstand een mogelijkheid is, doch dat men de aandeelhouders niet kan verbieden fysiek aanwezig te zijn.

Wat dan in het geval dat het organiseren van een fysieke vergadering de fysieke integriteit/volksgezondheid in het gedrang brengt?

Desgevallend zal men zich dienen te steunen op overmacht, nl. het gegeven dat er geen fysieke aanwezigheid kan plaatsvinden.

Overmacht impliceert het bestaan van een onvoorzienbare en onoverkomelijke gebeurtenis met een uitwendige oorzaak. Overmacht onderstelt derhalve een buiten de wil gelegen feit waaraan belanghebbende in de onmogelijkheid is te verhelpen. Te dezen is aan die voorwaarden niet voldaan. Het met vakantie zijn is immers geen buiten de wil van de betrokken leden van de raad van beheer gelegen feit. Ze kunnen bovendien de nodige maatregelen treffen om tijdens hun afwezigheid de belangen van de vereniging veilig te stellen, zodat de ingeroepen omstandigheid geenszins onvoorzienbaar is. Te dien aanzien moet worden vastgesteld dat art. 14, par. 2 van de statuten van verzoekende partij in tussenkomst, conform art. 13 V.Z.W.-Wet, toelaat dat de raad van beheer zijn bevoegdheden gedeeltelijk overdraagt aan één of meer leden of volledig aan twee of meer van zijn leden. Derhalve was er geen overmacht aanwezig die verzoekster tot tussenkomst heeft belet te voldoen aan de bepalingen van haar statuten betreffende het in rechte treden. Het verzoek tot tussenkomst moet niet als niet ontvankelijk worden afgewezen. (zie R.v.St. nr. 70.381, 17 december 1997, I.B.P., 1998, 453)

Niet exact hetzelfde maar bij analogie kan worden gesteld dat de digitale algemene vergadering in geval van overmacht wél kan en geen grond kan opleveren om nadien de nietigheid te vorderen.

Op 14 maart 2020 werd in het Belgisch Staatsblad het Ministerieel besluit van 13 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID - 19 te beperken gepubliceerd, met volgende inhoud:

Artikel 1. § 1. Worden verboden tot en met 3 april 2020:

- a) de privé- en publieke activiteiten van culturele, maatschappelijke, feestelijke, folkloristische, sportieve en recreatieve aard;*
- b) de schooluitstappen en de activiteiten in het kader van jeugdbewegingen, op en vanaf het nationaal grondgebied;*
- c) de activiteiten van de erediensten.*

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, worden activiteiten in intieme of familiale kring en begrafenisceremonies toegestaan.

Art. 2. § 1. Worden gesloten tot en met 3 april 2020 de inrichtingen die behoren tot de culturele, feestelijke, recreatieve, sportieve en horecasector.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 mogen de hotels open blijven, met uitzondering van hun

eventuele restaurant.

§ 3. Levering aan huis en om mee te nemen zijn toegestaan.

Art. 3. § 1. Worden gesloten op zaterdag en zondag, tot en met 3 april 2020, alle winkelcentra, winkels die niet voor de voeding bestemde producten verkopen en handelszaken.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, mogen apotheken open blijven, volgens de gebruikelijke dagen en uren.

§ 3. Voedingswinkels mogen open blijven volgens de gebruikelijke dagen en uren.

Art. 4. De lessen en activiteiten in het kleuter-, lager en secundair onderwijs worden geschorst tot en met 3 april 2020.

Art. 5. De gemeentelijke overheden en de politiediensten zijn belast met de controle op de uitvoering van dit besluit.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Op de website van de eerste minister (zie <https://www.premier.be/nl/coronavirus-versterkte-maatregelen>) werden op 17 maart 2020 versterkte maatregelen gepubliceerd, en waaronder:

(1) Burgers zijn verplicht thuis te blijven om zoveel mogelijk contact buiten hun gezin te vermijden:

- Behalve om naar het werk te gaan;
- Behalve voor essentiële verplaatsingen (naar de dokter, voedingswinkels, het postkantoor, de bank, de apotheek, om te tanken of om mensen in nood te helpen);
- Lichaamsbeweging in de buitenlucht is toegestaan en zelfs aanbevolen. Dit kan met gezinsleden die onder hetzelfde dak wonen en met een vriend. Uitstapjes met gezinsleden die onder hetzelfde dak wonen zijn toegestaan. Het is belangrijk om een redelijke afstand te bewaren.
- **Samenscholingen zijn niet toegestaan.**

Samenscholingen worden dus verboden.

Op basis van overmacht in combinatie met de bepalingen van voornoemde overheidsbelissingen kan dus op overtuigende wijze worden staande gehouden dat in deze de organisatie van een digitale algemene vergadering, waaraan de leden digitaal maar interactief deelnemen door middel van elektronische middelen, geldig is.

In ieder geval zal de nietigheid van de beslissingen van zulke algemene vergadering moeilijk te vorderen zijn, gelet op de beperkte gevallen waarin de nietigheid kan worden uitgesproken (zie hierna punt 3 van deze samenvatting)

Quid dus indien de statuten niets zeggen over een digitale deelneming aan de algemene vergadering? Kan dan alsnog een digitale algemene vergadering plaatsvinden?

Bij wijze van conclusie kan dus worden gesteld dat zowel in de BV als in de NV de algemene vergadering op digitale wijze en zonder fysieke aanwezigheid kan worden gehouden en zulks op grond van overmacht (het coronavirus) en de door de regering genomen en gepubliceerde versterkte maatregelen.

Gelden voorgaande regels ook voor de VZW?

Het WVV zegt niets over algemene vergadering op afstand in de VZW laat staan over een digitale vergadering die volledige achter gesloten deuren zou plaatsvinden en waarbij de leden fysieke deelname zou worden geweigerd.

De voorbereidende werkzaamheden, bij de bespreking van de nieuwe artikelen, geven ook geen verdere precisering.

Het enige wat men leest in de voorbereidende werkzaamheden is het volgende:

*“De wetgever heeft al eerder gebruik gemaakt van deze benadering, waarbij het **vennootschapsrecht tot voorbeeld dient voor het verenigingsrecht**: men denke bijvoorbeeld aan de overname van de regels inzake verbintenissen namens een vereniging in oprichting, inzake de gevolgen van haar nietigverklaring, inzake vertegenwoordiging in de v&s-wet. Er is er geen objectieve reden waarom de gelijklopende regels inzake doeloverschrijdend handelen niet ook mee werden overgenomen, dat is vandaag integendeel een bron van verwarring voor derden. Precies dit soort inconsistenties beoogt het ontwerp te verminderen. In dezelfde zin worden de regels inzake vaste vertegenwoordiging van een bestuurder-rechtspersoon, dagelijks bestuur, coöptatie **en schriftelijke besluitvorming ook van toepassing gemaakt op VZW's**.*

*Het is juist dat bestuurders van verenigingen aan dezelfde aansprakelijkheidsstandaard zullen worden onderworpen als bestuurders van vennootschappen (artikel 2:55), maar deze regel is zo geschreven dat hij rekening houdt met de verenigingscontext waarin de betrokken bestuurders opereren. Zij kunnen ook genieten van de voorgestelde beperking van aansprakelijkheid in artikel 2:56. De talloze kleine verenigingen zullen onder de eerste grens vallen. Overigens dienen de bestuurders van verenigingen geen zelfstandigen te zijn in die hoedanigheid. In het algemeen blijven er nog steeds fundamentele verschillen overeind: de vereniging blijft nog steeds een lichtere structuur dan de vennootschap met rechtspersoonlijkheid. **Men kijke maar naar de regels inzake bijeenroeping en besluitvorming ter algemene vergadering, waar de tradities grotendeels in ere werden gehouden.**”*

Bij wijze van conclusie en op grond van de voorbereidende werken kan men voorhouden dat de uitzonderingssituatie zoals die kan gelden voor de andere vennootschappen, ook geldt voor de VZW's en dat derhalve ook voor de VZW's de algemene vergadering digitaal kan plaatsvinden.

3. En wanneer kunnen de beslissingen van de algemene vergadering dan toch nog nietig worden verklaard?

Artikel 2:42 WvV somt de gevallen op waarin een besluit van een orgaan van een rechtspersoon of van de algemene vergadering van obligatiehouders nietig kan worden verklaard.

Één van deze gevallen is *“Indien wegens enige onregelmatigheid in de wijze waarop een besluit tot stand komt, indien de eiser aantoonst dat de begane onregelmatigheid hetzij de beraadslaging of de stemming heeft kunnen beïnvloeden, hetzij met bedrieglijk opzet is begaan”*.

Het betreft dus een mogelijke vordering die zou kunnen ingesteld worden onder het voorwendsel dat in het geval van een digitaal tot stand gekomen beslissing men niet op een regelmatige wijze heeft deelgenomen aan het tot stand komen van het besluit.

Echter, gelet op hetgeen voorafgaand werd uiteengezet (Corona als overmacht en de genomen overheidsbeslissingen), zou men geldig kunnen voorhouden dat als u effectief heeft kunnen deelnemen aan de vergaderingen, men dan kan aannemen dat het besluit regelmatig is tot stand gekomen, behoudens het geval van bedrieglijk opzet.

Tot slot wijzen wij erop dat het artikel 2:143§4 in fine WvV voorziet in een vervaltermijn van 6 maanden om de nietigheid te vorderen.

Dit document is
auteursrechtelijk
beschermd en uw
gebruiksrecht is strikt
persoonlijk: dit document
mag niet worden gedeeld
zonder de toestemming
van Sub Rosa Legal cvba.